

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Čakovec

KLASA: 041-01/21-03/24
URBROJ: 613-22-21-6
Čakovec, 14. rujna 2021.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Abeceda
demokracije
za 2020.**

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O STRANCI	3
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	3
	Sustav unutarnjih kontrola	4
	Planiranje	5
	Financijski izvještaji	5
III.	REVIZIJA ZA 2020.	10
	Ciljevi i područja revizije	10
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	10
	Metode i postupci revizije	11
	Nalaz za 2020.	12
	Provedba naloga i preporuka	15

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Abecede demokracije (dalje u tekstu: Stranka) za 2020.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, Financijski plan, Program rada te Izvještaj o primljenim donacijama tijekom godine. Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Stranke sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su bezuvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Stranke za 2020. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom financijskih izvještaja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Stranke za 2020. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2020. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Stranke

Stranka je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2020. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Stranka je pravna osoba upisana u Registar političkih stranaka u listopadu 1995. pod nazivom Hrvatska građansko seljačka stranka. Od lipnja 2004. naziv je promijenjen u Abecedu demokracije. Sjedište Stranke je Poljička 13, Zagreb.

Djelokrug Stranke uređen je Statutom. Prema Statutu, Stranka djeluje u skladu s načelima i ciljevima utvrđenima programom rada, drugim programskim dokumentima i Statutom te u skladu sa suvremenim civilizacijskim tekovinama. Zalaže se za izgradnju hrvatske države na načelima čovječnosti, demokracije, mirotvorstva, pravne države, socijalne pravde i zaštite čovjekove okoline, a da gospodarske temelje države čine obiteljska gospodarstva i slobodno poduzetništvo. U ispunjenju ciljeva i ostvarenju programa, surađuje s drugim političkim strankama i međunarodnim organizacijama poštujući ustavnost i zakonitost. Statutom Stranke uređeni su i utvrđeni naziv, znak, sjedište i ciljevi, javnost rada i način djelovanja, oblici organiziranja, tijela Stranke (način njihova izbora, opoziva, imenovanja i smjenjivanja, trajanje mandata), sredstva za rad, prestanak rada te druga pitanja od interesa za članstvo i rad Stranke.

Stranka je organizirana na teritorijalnom načelu i sastoji se od ogranaka te općinskih, gradskih i županijskih organizacija. Prema podacima Registra političkih stranaka iz svibnja 2021., Stranka ima ukupno 35 ogranaka, a koncem 2020. ima 1 357 članova. Stranka je od listopada 2016. do siječnja 2017. imala jednog zastupnika u 9. sazivu Hrvatskog sabora, koji je istupio iz Stranke u siječnju 2019., a u predstavničkim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave nema vijećnike. Stranka nema zastupnika u 10. sazivu Hrvatskog sabora od 22. srpnja 2020.

Etički kodeks donijelo je Predsjedništvo Stranke u studenome 2018. Etički kodeks je skup etičkih načela ponašanja članova i dužnosnika Stranke kojih su se dužne pridržavati i osobe koje nisu članovi Stranke ako politički djeluju u Stranci. Članovi Stranke promiču domoljublje, poštenje, pravednost, istinitost, odgovornost i kulturu dijaloga te djeluju u skladu s tim načelima. Etičkim kodeksom uređena su pravila kojima se definiraju situacije potencijalnih sukoba interesa i način postupanja. Slučajeve neprihvatljivog ponašanja, ako bi do njih došlo, rješavaju sudovi časti. Za provedbu Etičkog kodeksa osnovano je Etičko povjerenstvo od pet članova Stranke.

Za obavljanje poslova iz djelokruga Stranke ustrojena su sljedeća tijela: Sabor, Glavno vijeće, Predsjednik, Predsjedništvo, Statutarno povjerenstvo, Časni sud, Nadzorni odbor i Senat. Mandat svih tijela i organizacijskih oblika je četiri godine.

Sabor je najviše tijelo Stranke. Čine ga predstavnici županijskih organizacija, Predsjednik i članovi Predsjedništva, zastupnik u Hrvatskom saboru te župani iz redova Stranke. Redovne sjednice Sabora održavaju se svake četvrte godine, a izvanredne po potrebi. Sabor donosi Statut, Program rada i izborni program, rezolucije, deklaracije, programske akte, bira Predsjednika i ostale članove, razmatra i usvaja izvješća Predsjednika, Nadzornog odbora, Časnog suda, Statutarnog povjerenstva te donosi i druge opće akte.

Glavno vijeće je najviše tijelo između dva zasjedanja Sabora, a čine ga predstavnici županijskih organizacija, Predsjednik i članovi Predsjedništva. Svaka županijska organizacija bira po tri člana Glavnog vijeća. Redovna sjednica se u pravilu održava jednom godišnje. Glavno vijeće, između ostalog, utvrđuje prijedlog Statuta, programa rada i izbornog programa, donosi poslovnik o svom ustrojstvu i radu, opće akte, proračun za naredno razdoblje te odluke o visini članarine i o isključenju.

Predsjednik vodi politiku Stranke, izvršava odluke Sabora, Glavnog vijeća i Predsjedništva, organizira stranačke i druge aktivnosti, podnosi Saboru izvješće o radu, a u radu mu pomažu potpredsjednici. Predsjednik Stranke od rujna 2015. i u vrijeme obavljanja revizije (srpanj 2021.) je Stjepan Vujanić.

Predsjedništvo čine Predsjednik, potpredsjednici (predsjednici županijskih organizacija), predsjednik dijaspore, politički tajnik, glasnogovornik, tajnik za financije, tajnik za protokol i organizaciju te poslovni tajnik. Provodi odluke i zaključke Sabora, vodi tekuću politiku Stranke, predlaže i provodi gospodarski i socijalni program, upravlja imovinom, predlaže proračun i brine se o izvršenju, predlaže kandidate za zastupnike u Hrvatski sabor i druge poslove. Ukupno ima 39 članova Predsjedništva, a sjednice se sazivaju prema potrebi (najmanje jednom u 60 dana). Prema očitovanju predsjednika Stranke, u 2020. održano je devet sjednica Predsjedništva, jedna sjednica Glavnog vijeća i jedna sjednica Sabora Stranke.

Statutarno povjerenstvo osniva se radi vjerodostojnog i jedinstvenog tumačenja primjene Statuta. Ima pet članova s političkim i stručnim iskustvom.

Časni sud sastoji se od pet članova i zamjenika, a odlučuje u drugom stupnju o žalbama uložnim protiv odluka županijskog časnog suda o izrečenim stegovnim mjerama i protiv odluka o suspenziji.

Nadzorni odbor sastoji se od pet članova i tri zamjenika. Prati i nadzire provođenje Statuta i odluka tijela, financijsko i materijalno poslovanje, pregledava završni račun i podnosi izvješće nadležnim tijelima Stranke. Nadzorni odbor je u siječnju 2021. donio Odluku o prihvaćanju materijalno-financijskog poslovanja Stranke za 2020.

Za obavljanje upravnih, ustrojstvenih, komercijalnih, financijskih, pravnih i drugih poslova osnovan je Središnji ured Stranke u Zagrebu (tajništvo). Do konca ožujka 2020. Stranka je imala jednog, a koncem godine nema zaposlenika.

Sustav unutarnjih kontrola

Prema odredbi članka 3. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14), financijsko upravljanje i kontrole su sustav unutarnjih kontrola kojim se osigurava, upravljajući rizicima, razumna sigurnost da će se u ostvarivanju ciljeva neprofitne organizacije sredstva koristiti namjenski, etično, ekonomično, djelotvorno i učinkovito.

Postupci i metode unutarnjih kontrola opisani su unutarnjim aktima i/ili odlukama. Stranka u poslovanju primjenjuje Statut, Etički kodeks i provedbene propise za neprofitne organizacije. Vođenje poslovnih knjiga i sastavljanje financijskih izvještaja povjereno je računovodstvenom servisu.

Kontrolu i ovjeru dokumentacije (knjigovodstvenih i drugih isprava), na temelju kojih su poslovni događaji evidentirani u poslovne knjige, obavlja odgovorna osoba Stranke (predsjednik), a Nadzorni odbor godišnje prihvaća izvješće o materijalno-financijskom poslovanju. Predsjedništvo Stranke upoznaje članove s redovitim poslovanjem te donosi odluke o poslovanju.

Na mrežnim stranicama objavljeni su dokumenti i informacije o političkom djelovanju Stranke (između ostalog, program rada i financijski plan, financijski izvještaji, Etički kodeks te drugi akti i izvještaji).

Planiranje

Financijski plan i Godišnji program rada za 2020. doneseni su i usvojeni na sjednici Predsjedništva Stranke u prosincu 2019.

Financijskim planom, planirani su prihodi u iznosu od 380.000,00 kn, a rashodi u iznosu od 312.000,00 kn. U prosincu 2020. donesene su Izmjene financijskog plana, kojima su prihodi planirani u iznosu od 215.000,00 kn, što je 165.000,00 kn ili 43,4 %, a rashodi u iznosu od 255.500,00 kn, što je 56.500,00 kn ili 18,1 % manje u odnosu na Financijski plan. Planirani prihodi u cijelosti se odnose na prihode iz državnog proračuna. Planirani rashodi odnose se na materijalne rashode u iznosu od 221.000,00 kn, rashode za zaposlene u iznosu od 23.500,00 kn, financijske rashode u iznosu od 6.000,00 kn i rashode amortizacije u iznosu od 5.000,00 kn.

Godišnji program rada za 2020. sadrži aktivnosti na organizaciji i promociji ciljeva Stranke. Odnose se na redovito održavanje sastanaka Predsjedništva, proširenje rada Stranke novim članovima i simpatizerima te jačanje unutarnje komunikacije. Planirane su objave promotivnih poruka i materijala na lokalnim postajama i glasilima, komunikacija s javnošću i medijima, značajnija prisutnost na društvenim mrežama te izrada i distribucija promotivnih materijala Stranke. Cilj planiranih aktivnosti je izgradnja pozitivnog imidža Stranke. Za provođenje navedenih aktivnosti planirana su sredstva iz državnog proračuna.

Financijski izvještaji

Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma (Narodne novine 29/19 i 98/19) te prema propisima koji određuju računovodstveno poslovanje neprofitnih organizacija.

Sastavljeni su: Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilanca i Bilješke uz financijske izvještaje (uz Izvještaj o prihodima i rashodima te uz Bilancu). Financijski izvještaji za 2020., Godišnji program rada, Financijski plan i Izmjene financijskog plana za 2020. te Izvješće o primljenim donacijama za potporu političkog djelovanja za 2020. dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu u propisanom roku unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja. Objavljeni podaci istovjetni su podacima evidentiranim u poslovnim knjigama Stranke.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2020., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 212.472,00 kn, što je 154.691,00 kn ili 42,1 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane manji za 2.528,00 kn ili 1,2 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2019.	Ostvareno za 2020.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz državnog proračuna	367.163,00	212.200,00	57,8
2.	Drugi prihodi	0,00	272,00	-
	Ukupni prihodi	367.163,00	212.472,00	57,9

Prihodi iz državnog proračuna ostvareni su u iznosu od 212.200,00 kn. Odnose se na prihode za redovito godišnje financiranje Stranke za jedno zastupničko mjesto ostvarene na temelju odredaba Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te Odluke o raspoređivanju sredstava za rad političkih stranaka i nezavisnih zastupnika (Narodne novine 7/20 i 90/20). Odredbom članka 96. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, propisano je da će se postupci koji su započeti do stupanja na snagu ovoga Zakona, a koji nisu dovršeni, dovršiti prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine 24/11, 61/11, 27/13, 48/13 – pročišćeni tekst, 2/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 96/16 i 70/17). Zastupničko mjesto ostvareno je za jednog člana koji je od srpnja 2016. bio član Stranke, od siječnja 2017. obnašao je zastupničku dužnost kao član druge političke stranke, a u siječnju 2019. prestao je biti član Stranke. Sredstva iz državnog proračuna doznačena su na središnji račun Stranke, za dva tromjesečja u jednakim iznosima od 95.178,00 kn i za razdoblje od 1. do 21. srpnja 2020. u iznosu od 21.844,00 kn. Stranka je sudjelovala na izborima zastupnika u Hrvatski sabor u dvije izborne jedinice, međutim, prema konačnim rezultatima izbora nije dobila zastupničko mjesto u 10. sazivu Hrvatskog sabora.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2020., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 234.129,00 kn, što je 120.271,00 kn ili 33,9 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane manji za 21.371,00 kn ili 8,4 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2019.	Ostvareno za 2020.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	99.978,00	23.499,00	23,5
2.	Materijalni rashodi	232.116,00	201.887,00	87,0
2.1.	Rashodi za promidžbu i informiranje	372,00	6.000,00	1 612,9
2.2.	Drugi materijalni rashodi	231.744,00	195.887,00	84,5
3.	Rashodi amortizacije	16.960,00	4.196,00	24,7
4.	Financijski rashodi	5.346,00	4.524,00	84,6
5.	Drugi rashodi	0,00	23,00	-
	Ukupni rashodi	354.400,00	234.129,00	66,1
	Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)	367.163,00	212.472,00	57,9
	Višak prihoda	12.763,00	0,00	-
	Manjak prihoda	0,00	21.657,00	-

Vrijednosno najznačajniji su materijalni rashodi u iznosu od 201.887,00 kn ili 86,2 % i rashodi za zaposlene u iznosu od 23.499,00 kn ili 10,0 % ukupnih rashoda. Svi drugi rashodi (rashodi amortizacije, financijski i drugi rashodi) iznose 8.743,00 kn i čine 3,8 % ukupnih rashoda.

U odnosu na prethodnu godinu svi rashodi ostvareni su u manjim iznosima, osim rashoda za promidžbu i informiranje koji su ostvareni 5.628,00 kn ili 1 512,9 % više. Znatno manje u odnosu na prethodnu godinu ostvareni su rashodi za zaposlene za 76.479,00 kn ili 76,5 % (zaposlenica je radila do konca ožujka 2020.) i rashodi amortizacije za 12.764,00 kn ili 75,3 %.

Stranka je otvorila poseban račun za financiranje troškova izborne promidžbe za izbor zastupnika u 10. sazivu Hrvatskog sabora, za što su ostvareni rashodi u iznosu od 10.213,00 kn financirani iz vlastitih sredstava, od čega najznačajniji dio za naknade troškova službenih putovanja u iznosu od 9.062,00 kn. Podaci iskazani u financijskim izvještajima i evidentirani u poslovnim knjigama istovjetni su podacima iskazanim u financijskom izvještaju o financiranju izborne promidžbe. Godišnji financijski izvještaji obuhvaćaju i podatke o financiranju izborne promidžbe (prihodi i rashodi za financiranje izborne promidžbe).

– Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene ostvareni u iznosu od 23.499,00 kn odnose se na rashode za plaće za tri mjeseca u iznosu od 20.171,00 kn i doprinose na plaće u iznosu od 3.328,00 kn. Stranka je od siječnja do konca ožujka 2020. imala jednu zaposlenicu na neodređeno vrijeme za tajničke poslove, a nakon ožujka 2020. Stranka nema zaposlenika. Plaće su obračunane u skladu s ugovorom o radu zaključenim sa zaposlenicom i Odlukom Predsjedništva Stranke od siječnja 2019. o visini brutoplaće za tajničke poslove. Prema Odluci Predsjedništva Stranke iz veljače 2020., zbog nemogućnosti podmirenja budućih obveza iz radnog odnosa, sa zaposlenicom je koncem ožujka 2020. raskinut ugovor o radu.

– Materijalni rashodi

Materijalni rashodi ostvareni su u iznosu od 201.887,00 kn. Odnose se na naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i slično u iznosu od 158.434,00 kn, rashode za usluge u iznosu od 26.708,00 kn, materijal i energiju (uredski materijal, usluge fotokopiranja i sitni inventar) u iznosu od 1.096,00 kn, naknade za prijevoz na posao i s posla u iznosu od 1.080,00 kn i druge nespomenute materijalne rashode u iznosu od 14.569,00 kn.

Naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i slično ostvarene u iznosu od 158.434,00 kn odnose se na uporabu privatnog automobila u službene svrhe u iznosu od 102.134,00 kn i dnevnice u iznosu od 56.300,00 kn. Naknade su ostvarene za službena putovanja 20 članova Stranke u ukupnom iznosu od 150.712,00 kn i zaposlenicu Stranke do konca ožujka 2020. u iznosu od 7.722,00 kn. Stranka vodi evidenciju putnih naloga službenih putovanja u kojoj su evidentirana 303 putna naloga, što je 112 naloga manje u odnosu na prethodnu godinu (kada je ispostavljeno 415 putnih naloga u iznosu od 178.469,00 kn).

Rashodi za usluge ostvareni u iznosu od 26.708,00 kn odnose se na intelektualne usluge u iznosu od 13.300,00 kn, usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu od 6.600,00 kn, rashode za promidžbu i informiranje (izradu novih mrežnih stranica Stranke) u iznosu od 6.000,00 kn i druge usluge (kopiranje, kupnju tramvajskih karata i drugo) u iznosu od 808,00 kn. Rashodi za intelektualne usluge u iznosu od 13.300,00 kn odnose se na računalne usluge u iznosu od 12.000,00 kn te usluge ažuriranja i održavanja mrežnih stranica u iznosu od 1.300,00 kn. S računovodstvenim servisom zaključen je ugovor u siječnju 2019., kojim su utvrđene njegove obveze (vođenje poslovnih knjiga, provođenje popisa imovine i obveza, mjesečnih obračuna plaća i putnih naloga te izrada financijskih izvještaja) uz mjesečnu naknadu u iznosu od 1.000,00 kn. Rashodi za usluge telefona, pošte i prijevoza ostvareni u iznosu od 6.600,00 kn odnose se na usluge telefona u iznosu od 6.342,00 kn, poštanske usluge u iznosu od 48,00 kn i drugo (kupnju biljega, tramvajskih, autobusnih karata i taksi-prijevoz) u iznosu od 210,00 kn.

Drugi materijalni rashodi ostvareni u iznosu od 14.569,00 kn najvećim dijelom odnose se na rashode reprezentacije u iznosu od 14.269,00 kn.

– Rashodi amortizacije

Rashodi amortizacije ostvareni u iznosu od 4.196,00 kn odnose se na obračunanu amortizaciju za komunikacijsku opremu u vlasništvu Stranke po propisanim stopama amortizacije u skladu s odredbama Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15, 25/17, 96/18 i 103/18 – ispravak).

– Financijski rashodi

Financijski rashodi ostvareni u iznosu od 4.524,00 kn odnose se na usluge platnog prometa i poslovne banke, od čega se na financijske rashode za redovno poslovanje odnosi 4.301,00 kn, a na rashode za financiranje izbora zastupnika u Hrvatski sabor (otvaranje posebnog računa za financiranje izborne promidžbe) odnosi se 223,00 kn.

– Manjak/višak prihoda

Manjak prihoda za 2020. iznosi 21.657,00 kn. Višak prihoda iz prethodne godine iznosi 33.399,00 kn te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 11.742,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2020., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 12.264,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2020.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2020.	31. prosinca 2020.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	4.079,00	1.882,00	46,1
1.1.	Proizvedena dugotrajna imovina	4.079,00	1.882,00	46,1
2.	Financijska imovina	38.312,00	10.382,00	27,1
2.1.	Novac u banci i blagajni	37.791,00	9.338,00	24,7
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i drugo	521,00	1.044,00	200,4
	Ukupno imovina	42.391,00	12.264,00	28,9
3.	Obveze	8.992,00	522,00	5,8
3.1.	Obveze za rashode	8.992,00	522,00	5,8
4.	Vlastiti izvori	33.399,00	11.742,00	35,2
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	42.391,00	12.264,00	28,9

Ukupna vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora iskazana koncem 2020. manja je u odnosu na stanje iskazano početkom 2020. za 30.127,00 kn ili 71,1 %. Vrijednosno značajnije smanjenje odnosi se na novčana sredstva u banci i blagajni za 28.453,00 kn ili 75,3 % (stanje žiroračuna koncem godine za 3.097,00 kn ili 76,0 % i stanje u blagajni za 25.356,00 kn ili 75,2 %) i vlastitih izvora za 21.657,00 kn ili 64,8 %, zbog smanjenog priljeva novčanih sredstava iz državnog proračuna.

Nefinancijska imovina (proizvedena dugotrajna imovina) u cijelosti se odnosi na komunikacijsku opremu. Vrijednost komunikacijske opreme početkom 2020. iznosila je 4.079,00 kn, tijekom godine nabavljena je nova oprema u vrijednosti od 1.999,00 kn, ispravak vrijednosti iznosio je 4.196,00 kn te stanje na 31. prosinca 2020. iznosi 1.882,00 kn.

Financijska imovina u iznosu od 10.382,00 kn odnosi se na novac u blagajni u iznosu od 8.360,00 kn, potraživanja za više plaćene poreze i doprinose za plaće u iznosu od 1.044,00 kn i novac na žiroračunu u iznosu od 978,00 kn.

Koncem godine obveze iznose 522,00 kn i najvećim dijelom odnose se na obveze za materijalne rashode (za telefonske usluge) u iznosu od 516,00 kn. Obveze su u cijelosti podmirene u siječnju 2021.

Vlastiti izvori iskazani koncem godine u iznosu od 11.742,00 kn odnose se na višak prihoda (raspoloživ u sljedećem razdoblju).

III. REVIZIJA ZA 2020.

Postupci revizije provedeni su od 10. lipnja do 14. rujna 2021.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i financijsko-računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu
4. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15, 67/17 i 115/18).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15)
4. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija
5. Statut Stranke (rujan 1999., lipanj 2004. i lipanj 2007.)
6. Godišnji program rada Stranke (prosinac 2019.)
7. Financijski plan i Izmjene financijskog plana Stranke (prosinac 2019. i prosinac 2020.)
8. Etički kodeks Stranke (studeni 2018.)
9. Odluka o raspoređivanju sredstava za rad političkih stranaka i nezavisnih zastupnika.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Stranke. Provjerena je dokumentacija u vezi s prihodima iz proračuna, ulaznim računima, obračunom plaća i naknada za zaposlene, rashodima za usluge, naknadama troškova službenih putovanja, reprezentacije i drugih rashoda. Također, obavljena je provjera plaćanja putem izvoda te računska točnost dokumentacije u vezi s materijalnim i drugim rashodima. Obavljeni su razgovori s predsjednikom Stranke i računovođom te su pribavljena obrazloženja odgovornih osoba u vezi s poslovanjem.

Nalaz za 2020.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Obavljenom revizijom za 2020. utvrđene su nepravilnosti koje se odnose na planiranje te računovodstveno poslovanje u dijelu koji se odnosi na evidentiranje/iskazivanje poslovnih događaja i zatvaranje posebnog računa za financiranje izborne promidžbe.

1. Planiranje

- 1.1. Financijski plan i Godišnji program rada za 2020. doneseni su u prosincu 2019., a Izmjene financijskog plana u prosincu 2020. Financijskim planom su prihodi planirani u iznosu od 380.000,00 kn, a rashodi u iznosu od 312.000,00 kn. Prema Izmjenama financijskog plana, prihodi su planirani u iznosu od 215.000,00 kn, što je manje za 165.000,00 kn ili 43,4 %, a rashodi u iznosu od 255.500,00 kn, što je manje za 56.500,00 kn ili 18,1 % u odnosu na Financijski plan.

Financijski plan i Izmjene financijskog plana za 2020. sastoje se od plana prihoda i rashoda, plan zaduživanja i otplata nije sastavljen (jer u 2020. i prethodnih godina nije bilo zaduživanja ni otplata kredita i zajmova), a ne sadrže obrazloženje financijskog plana. Financijskim planom i Izmjenama financijskog plana također nije planiran rezultat poslovanja (koji se sastoji od prenesenog viška prihoda iz prethodnih godina u iznosu od 33.399,00 kn te očekivanog manjka/viška za godinu koja prethodi godini za koju se donosi financijski plan). Financijskim planom za 2020. planirane su tri aktivnosti (projekti) i iznosi potrebnih sredstava, prihodi su planirani iz državnog proračuna, a rashodi su planirani po skupinama računa i sadrže poveznicu s aktivnostima i potrebnim sredstvima za njihovu provedbu. Izmjenama financijskog plana za 2020. nisu planirane aktivnosti (projekti) po приходima i rashodima.

Prema odredbi članka 50. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma, političke stranke koje vode dvojno knjigovodstvo dužne su financijski plan za iduću kalendarsku godinu sastaviti u skladu s propisima kojima se uređuje financijsko poslovanje i računovodstvo neprofitnih organizacija. Odredbom članka 5. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, propisano je da se financijski plan neprofitne organizacije sastoji od plana prihoda i rashoda, plana zaduživanja i otplata te obrazloženja financijskog plana. Prema odredbama članka 16. Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija, u financijskom planu neprofitne organizacije mora biti vidljiv planirani rezultat poslovanja za koji se očekuje da će ga neprofitna organizacija ostvariti na dan 31. prosinca godine koja prethodi godini za koju se donosi financijski plan. Rezultat poslovanja sastoji se od prenesenog manjka, odnosno viška iz prethodnih godina i očekivanog manjka, odnosno viška za godinu koja prethodi godini za koju se donosi financijski plan. Odredbama članka 17. navedenog Pravilnika, propisano je da se obrazloženje financijskog plana sastoji od obrazloženja skupina prihoda i rashoda te programa, aktivnosti i projekata, koji se planiraju provoditi u godini za koju se donosi financijski plan. Obrazloženje programa, aktivnosti i projekata mora sadržavati poveznicu s programom rada i potrebnim sredstvima za njihovu provedbu.

Godišnjim programom rada utvrđene su planirane aktivnosti i ciljevi Stranke, koje se odnose na redovno održavanje sastanaka Predsjedništva, proširenje rada Stranke novim članovima i simpatizerima, jačanje unutarnje komunikacije, objave promotivnih poruka i materijala na lokalnim postajama i glasilima, komunikaciju s javnošću i medijima i druge aktivnosti, ali nisu utvrđena sredstva potrebna za financiranje navedenih aktivnosti po vrsti i iznosima rashoda te izvorima financiranja. Stranka ne prati ostvarenje godišnjeg programa rada po aktivnostima, vrsti rashoda, iznosima i izvoru financiranja.

Prema odredbama članka 4., stavka 4. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, financijska sredstva politička stranka može koristiti isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom rada i financijskim planom.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti financijski plan te izmjene financijskog plana s vidljivim planiranim rezultatom poslovanja i obrazloženjem financijskog plana u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija. Također, preporučuje u godišnjem programu rada, uz ciljeve i planirane aktivnosti, navesti planirane rashode prema vrstama i iznosima te izvoru financiranja, kako bi se omogućilo učinkovitije upravljanje i kontrola financijskih sredstava te stvorili preduvjeti da se sredstva koriste isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih godišnjim programom rada.

1.2. *Stranka je prihvatila nalog Državnog ureda za reviziju. U Očitovanju navodi da će u 2021. donijeti financijski plan i izmjene financijskog plana s vidljivim rezultatom poslovanja s ciljevima i planiranim aktivnostima prema izvorima financiranja.*

2. Računovodstveno poslovanje

2.1. Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije. Vođenje poslovnih knjiga i sastavljanje financijskih izvještaja povjereno je računovodstvenom servisu.

– Evidentiranje/iskazivanje poslovnih događaja

Rashodi za troškove službenih putovanja zaposlenice Stranke ostvareni su u iznosu od 20.004,00 kn, od čega je dio u iznosu od 7.722,00 kn evidentiran u poslovnim knjigama te iskazan u financijskim izvještajima u okviru naknada članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i slično, umjesto u okviru naknada troškova zaposlenima. Prema odredbi članka 40., stavka 2. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, naknade troškova radnicima uključuju rashode za službena putovanja, rashode za prijevoz, rad na terenu i odvojeni život te rashode za stručno usavršavanje radnika.

Državni ured za reviziju nalaže evidentirati naknade troškova službenih putovanja zaposlenika na računima propisanim računskim planom u skladu s odredbama Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

– Zatvaranje posebnog računa za financiranje izborne promidžbe

U lipnju 2020. Stranka je otvorila poseban račun za financiranje izborne promidžbe za izbore zastupnika u Hrvatski sabor za I. i VII. izbornu jedinicu. Za izbornu promidžbu izdvojena su vlastita sredstva u iznosu od 10.223,00 kn, rashodi su ostvareni u iznosu od 10.213,00 kn, a preostala neutrošena sredstva u iznosu od 10,00 kn prenesena su na poseban račun za redovito godišnje financiranje Stranke. Utvrđeno je da Stranka nije zatvorila poseban račun za financiranje izborne promidžbe, a tijekom obavljanja revizije (srpanj 2021.) pokrenut je postupak zatvaranja navedenog računa.

Prema odredbi članka 32. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendum, političke stranke, osobe ovlaštene za zastupanje neovisnih lista odnosno nositelji lista grupe birača i kandidati dužni su dovršiti sve transakcije na posebnom računu za financiranje izborne promidžbe i zatvoriti ga najkasnije u roku od 60 dana od isteka roka za isplatu naknade troškova izborne promidžbe iz članka 45. navedenog Zakona (u roku od 15 dana od dana objave izvješća Državnog izbornog povjerenstva o nadzoru poštovanja odredaba ovoga Zakona koje se odnose na izbornu promidžbu) te najkasnije u roku od osam dana od dana zatvaranja posebnog računa za financiranje izborne promidžbe dostaviti Državnom izbornom povjerenstvu potvrdu banke o zatvaranju računa, a podatke o zatvaranju posebnog računa unijeti u informacijski sustav za nadzor financiranja.

S obzirom na to da u 10. saziv Hrvatskog sabora nisu izabrani predstavnici Stranke te Stranka nije ostvarila pravo na naknadu troškova izborne promidžbe, bila je dužna zatvoriti poseban račun za financiranje izborne promidžbe u zakonom predviđenom roku.

Državni ured za reviziju nalaže zatvaranje posebnog računa za financiranje izborne promidžbe u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendum.

- 2.2. *Stranka je prihvatila nalog Državnog ureda za reviziju. U Očitovanju navodi da će u 2021. evidentirati naknade troškova službenih putovanja zaposlenika na računima propisanim računskim planom. Također, navodi da je poseban račun za financiranje izborne promidžbe zatvoren.*

Provedba naloga i preporuka

- 1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Stranke za 2019., o čemu je sastavljeno Izvješće. O financijskim izvještajima izraženo je uvjetno mišljenje, a o usklađenosti poslovanja bezuvjetno mišljenje. Revizijom za 2020. provjereno je je li Stranka postupila prema nalogima i preporuci danim u prošloj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navode se nalozi i preporuka iz prošle revizije i njihov status.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
1.	Računovodstveno poslovanje i financijski izvještaji	2019.	Evidentirati naknade troškova službenih putovanja zaposlenika na računima propisanim računskim planom u skladu s odredbama Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.	31. 12. 2020.	nije provedeno
2.		2019.	Sastaviti Bilješke uz Bilancu u skladu s odredbama Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija.	31. 12. 2020.	provedeno
3.		2019.	Pridržavati se blagajničkog maksimuma u skladu s Odlukom o blagajničkom maksimumu.	31. 12. 2020.	provedeno
4.	Provedba naloga i preporuka	2019.	Godišnjim programom rada utvrditi planirana sredstva za ostvarenje aktivnosti te pratiti ostvarenje rashoda po aktivnostima.	31. 12. 2020.	nije provedeno

Stranka je i nadalje u obvezi postupati prema nalogu i preporuci Državnog ureda za reviziju, koji nisu u cijelosti provedeni.

- 1.2. *Stranka se nije očitovala na status naloga i preporuka.*